

„U dětí to budou samozřejmě ztráty ve znalostech, ale digitální výukou škrtáme i osvojování některých dovedností, například umění pečlivě číst neverbální komunikaci. Největší ztrátou je podle mě rozkolísání pravidelnosti, režimu, řádu v životě dětí, to je něco, do čeho se budou některé z nich obtížně vracet,“ **odpověděl Pavel Vacek z Katedry pedagogiky a psychologie Univerzity Hradec Králové v Českém rozhlase Plus na otázku, co koronavirus přinese školou povinným dětem.**

Krátce

- **Od čtvrtka platí 3. stupeň PES, školy se jím mají začít řídit od příštího týdne.** „Od tohoto pondělí dochází k plné realizaci stupně čtyři. Protože by bylo nesmyslné od čtvrtka provést nějakou další změnu, tak pan ministr školství předpokládá, že k přechodu na číslo tři dochází nejdříve příští pondělí,“ řekl na [nedělní tiskové konferenci ministr zdravotnictví Blatný](#) (irozhlas.cz). „Platí, že žáci základních škol budou mít od pondělí 30. listopadu prezenční nebo rotační výuku,“ [potvrdila tisková mluvčí ministerstva Aneta Lednová](#) (CNN Prima News). Stoprocentně z domova se stále učí žáci středních škol s výjimkou maturitních ročníků. Přesun do 3. stupně nebude znamenat žádnou změnu pro základní školy, obnoví se prezenční výuka na středních školách. „Je extrémně nepravděpodobné, že bychom se do konce roku dostali do stadia, které bude nižší než číslo tři,“ [citují lidovky.cz Blatného](#).
- **Vláda na začátku prosince nabídne učitelům testování na koronavirus.** „Testy budou probíhat v nemocnicích a mají být bezplatné s tím, že je proplatí zdravotní pojišťovny,“ [napsala Michaela Endrštová v Hospodářských novinách](#). Ministr zdravotnictví podle ní vyzval nemocnice, aby se začaly zásobovat testy. „Už nějakou dobu mi z různých škol volají, proč ještě nejsou učitelé testováni, když jsou v první linii. Vnímají to jako určitý typ ochrany,“ [cituje předsedu Asociace ředitelů ZŠ Michala Černého. Na rozporuplnou reakci pedagogů upozorňují lidovky.cz](#). „Osobně v testování učitelů na středních školách neshledávám žádný významný benefit,“ říká předseda Unie školských asociací CZESHA a ředitel školy Jan Zajíček. Testovat se má levnějšími, ale méně spolehlivými antigenními testy. „Ministr zdravotnictví předpokládá, že na testování přijde maximálně 200 000 tisíc lidí,“ [uvádí lidovky.cz](#). Testování učitelů by tak zdravotní pojišťovny měly zaplatit až 70 milionů korun. „Mělo by to probíhat tak, že výsledek dostanou na místě. Protože pokud by vzorek byl pozitivní, tak se dá předpokládat, že se udělá ještě odběr pro test PCR,“ upřesnil průběh testování Marián Hajdúch, [vedoucí laboratorní skupiny covid-19 při ministerstvu zdravotnictví](#) (irozhlas.cz).
- **Návrat maturantů do škol zkomplikoval požadavek, že se nesmí míchat třídy.** „U maturitních ročníků na gymnáziu velkou část výuky tvoří takzvané semináře, které se naplňují studenty napříč ročníky, a toto opatření znemožňuje, aby se žáci potkávali,“ [řekl Antonín Sekyrka, ředitel gymnázia v Českých Budějovicích](#) (CNN Prima News). Na pražském gymnáziu Nad Štolou probíhala do pátku výuka volitelných předmětů distančně. „Protože směřujeme do 3. stupně PES, kde jsou pro školy volitelné třídy už jen doporoušeny, předpokládáme, že bychom mohli od pondělí najet na normální rozvrh,“ [řekla jeho ředitelka Renata Schejbalová](#) (Radiožurnál). Kombinace distanční a prezenční výuky způsobuje potíže také studentům, [upozornila v otevřeném dopise ministroví školství Středoškolská unie](#). „Pokud není z organizačních (personálních) důvodů možné dodržet hodinovou dotaci pro některé vzdělávací oblasti podle školního vzdělávacího programu v homogenních skupinách, stanoví ředitel školy, který vzdělávací obsah nebude po dobu trvání těchto důvodů realizován,“ [ocitoval manuál pro školy seznamzpravy.cz](#).
- **Jak budou v tomto školním roce vypadat přijímací zkoušky a maturita?** „Ministerstvo školství pracuje s několika variantami. Konečná verze přijímacích zkoušek bude představena na konci listopadu,“ [řekla mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová](#) (lidovky.cz). CNN Prima News připomíná, že jasná není ani podoba maturitní zkoušky, a to nejen kvůli koronavirovým opatřením. „Dřív si studenti vybírali státní nebo školní maturitu, což stále mohou, ale pracovní listy se skládaly ze čtyř částí a každá z nich byla na jiné téma. Teď to navrhli monotematicky,“ [cituje Zuzanu Kreuzziegerovou z Gymnázia Nad Štolou v Praze 7](#).
- **Deset finalistů letošní ceny EDUína pomáhalo rozjet online výuku na českých školách.** Ve finále se setkají ajťáci, kteří pomáhali školám rozjet výuku, organizátoři doučování pro děti, které na několik měsíců vypadly ze vzdělávání nebo tvůrci vzdělávacího obsahu pro distanční výuku. Seznámit se s nimi můžete při [slavnostním vyhlášení](#), které můžete 30. listopadu od 19.30 sledovat živě na facebooku.

V souvislostech

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ ZVEŘEJNILO NA SVÉM WEBU OPATŘENÍ PRO ŠKOLY PRO RŮZNÉ STUPNĚ PES

Od pondělí 7. prosince se mají školy začít řídit podle [3. stupně protiepidemiologického plánu](#), který pro ostatní instituce platí podle rozhodnutí vlády o několik dní dříve. Největší změny to bude znamenat pro střední školy. V nematuritních třídách by se měl stejně jako na 2. stupni základních škol střídat týden distančního a týden prezenčního vyučování. Na středních školách nebude homogenita tříd doporučena, na základních školách zůstává povinná. Vysoké školy budou moci obnovit prezenční výuku v prvních ročnících, a to pro skupiny maximálně do dvaceti studentů.

Děti se podruhé vrací do škol, systémové řešení pro jejich připojení k internetu ale zatím chybí

„Opravdu hodně dostáváme maily, ve kterých se rodiče, neziskové organizace nebo školy ptají, jestli bychom neměli notebooky, nedokázali zajistit připojení nebo doučování,“ [říká Zuzana Ramajzlová z organizace Člověk v tísní v rozhovoru pro EDUzín](#). Na rozdíl od jara je vzdělávání na dálku v době uzavření škol v Česku povinné, část dětí ale ani na konci druhého lockdownu nemá přístup k jeho neefektivnější formě, online výuce.

Podle posledních údajů [Českého statistického úřadu](#) nemělo před uzavřením škol doma počítač téměř 6 % domácností s dětmi do 15 let, internetové připojení chybělo 2,8 % z nich. „Podíváme-li se na populaci 15letých žáků druhého stupně základního vzdělávání, představuje to 5,9 %. I když se zdá být toto číslo malé, v okamžiku, kdy je veškeré vzdělávání odkázáno na distanční výuku, není úplně zanedbatelné,“ konstatují Miroslava Federičová a Václav Korbel, autoři [studie Pandemie Covid-19 a sociálně-ekonomické nerovnosti ve vzdělávání](#), kterou vydal thinktank IDEA. Odhadují, že chybějící technika a připojení komplikují během distanční výuky vzdělávání u čtvrtiny sociálně znevýhodněných dětí. Vedle vlastní píle a motivace žáka to považují za nejdůležitější faktor, který za současné situace vede ke zvyšování rozdílů v přístupu ke vzdělávání. Upozorňují také, že problém s přístupem k technice a připojení k internetu má regionální rozměr – počítač doma nemá celých 14 % dětí v Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Systémové řešení, které by zajistilo připojení žáků k internetu, zatím není na obzoru. Zatímco na nákup hardwaru uvolnilo ministerstvo 1,3 miliardy, u konektivity se spoléhá na dary od soukromých subjektů a na práci neziskových organizací. „Intenzivně jednáme se zástupci operátorů i s neziskovým sektorem. Zároveň probíhá řada jednání s ministerstvem průmyslu a obchodu a ministerstvem pro místní rozvoj ve snaze o dlouhodobější řešení problematiky vnitřní a vnější konektivity škol,“ vyjádřila se pro bEDUin mluvčí rezortu Aneta Lednová. Pro velkou část žáků, kteří měli problémy s připojením, se podle ní konektivitu podařilo zajistit prostřednictvím některého z operátorů, kteří tak učinili v rámci své společenské odpovědnosti. „Je třeba zmínit, že absence připojení k internetu neznamená, že se žáci nemohli vzdělávat. Školy musí k žákům přistupovat individuálně a zohlednit jejich možnosti, přičemž online výuka není jedinou možností,“ dodává Aneta Lednová.

Konektivitu pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin v tuto chvíli nabízejí všichni velcí poskytovatelé internetu v Česku. [Vodafone poskytl přes neziskovou organizaci Česko.digital zdarma pevné internetové připojení pro pět set rodin, ve spolupráci s Women for Women, Člověkem v tísní a Česko.digital poskytla připojení pro 1500 rodin společnost O2](#), a to minimálně na tři měsíce. [T-Mobile přes školy i neziskové organizace](#) rozděluje 10 tisíc bezplatných SIM karet. [Dostatečné ani dlouhodobě udržitelné řešení to však není.](#)

„Řešení, která dnes přicházejí, hodnotím velmi kladně, ale téměř všechna jsou krátkodobá, nekonceptní, často směřují jinak, než by měla. Internet je dnes základ pro vzdělávání každého žáka i studenta, a pokud ho doma nemá, má oproti připojeným dětem hendikep,“ říká ředitel Základní školy K. V. Raise. Žáci by měli podle něj být připojeni nejen v době, kdy jsou školy uzavřeny. Konceptní řešení ovšem nemůže stát na darech, musí jej zajistit stát. „Prudký růst nerovnosti mezi dětmi, které ke vzdělávání na dálku mají a nemají podmínky, nás vyjde mnohem draž,“ říká Miroslav Hřebecký z EDUinu.

Ministerstvo školství zatím nenašlo jednoznačný recept ani pro krizové období, naznačuje ale cestu, kterou by se mohlo vydat. „Problematika vnitřní a vnější konektivity škol je z hlediska MŠMT stěžejním tématem a nezbytným předpokladem pro úspěšnou implementaci revizí ICT kurikula i připravované revize RVP. Spolu s vybavením škol jsou to oblasti, u kterých bychom byli rádi, aby se dostatečně zohlednily v rámci zacílení prostředků fondu obnovy EU,“ říká mluvčí rezortu Aneta Lednová.

Tipy a události (výběr z EDUKalendáře)

30. 11., 19.30, online, [Slavnostní vyhlášení cen EDUína 2020](#)

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

[DAROVAT](#)